

GAZETE YAZARI

Cari açığın finansman sorunu

Şahap Kavcıoğlu
Gazete Yazarı

Abone Ol

13 Eki 2020, Salı

PAYLAŞ

Ülkemizin yıllardır yaşadığı beş temel problemden (cari açık, bütçe açığı, enflasyon, işsizlik ve tasarruf açığı) biri cari işlemler dengesinde verdiğimiz açıktır. Türkiye bu problemi 1947 yılından beri çözememiştir.

Sadece kriz dönemlerinde yaşanan yüksek kur ve bunun sonucunda iç talep ve ekonomik aktivitede devam eden daralmanın etkisiyle, cari işlemler dengesi yıllık bazda 2001 yılı finansal krizinden sonra 2019 yılında da bir kez daha fazla vermiştir.

Ekonomide canlılık olduğu dönemlerde cari açığın kelime olarak verdiği ilk olumsuz etkiyle, ekonomide yavaşlamaların görüldüğü dönemlerde verilen cari fazlanın kelime olarak verdiği ilk olumlu etkiye farklı bir şekilde bakmak gerekir. Daha basit ifade etmek gerekirse, cari açık elbette ekonomi için kötü bir olgudur fakat özellikle gelişmekte olan ülkeler için bazen ekonomik canlanmanın da bir sonucudur.

O halde cari açığa iyi bir şey diyemeyeceğimize göre, ekonomik canlanmanın bu tip bir sonuç oluşturmasının önüne geçilmesi gerek. Mesela ithal girdi konusu. Ekonomi canlandığı dönemlerde artış gösteren yatırım ve üretim, beraberinde girdi ihtiyacının da artışı doğurmaktadır. İthal girdinin azaltılması ve fakat üretimin ekonomik canlılığa cevap verecek şekilde sürdürülmesi için yerli girdinin artırılması gerekmektedir. Bunun için gerekli yapısal reformların artık yapılması kaçınılmazdır.

İşte son zamanlarda açıklanan Yeni Ekonomi Programı'nda, bu anlamda yapısal reform

hususlarını iyice görmeye başladık. Belli ki konunun haritası netleşmeye başladı. Esas olan ise, konular üzerinde hız kesmeden ve daha fazla çalışarak, bir an evvel sonuç elde etmeye başlamaktır. Özellikle de pandemi sürecinin yavaşlattığı küresel ekonomide, gelişmiş ülkeler ile makasın kapanması için birçok fırsat oluşturulabilir. Bugün pandemi sürecini en iyi yöneten ülkelerden biri olduğumuza göre, bunu ekonomiye de doğrudan yansıtmanız şarttır.

Şimdi gelelim, ödemeler bilançosunu biraz da veriler üzerinden incelemeye. 2008 küresel krizinin sonuçlarını gördüğümüz 2009 yılında, 11 milyar dolar cari açık verdik. Yani kriz yılı olan 2008 yılında 39 milyar dolar olan açığımız, takip eden dönemde 11 milyar dolar seviyelerine inmiştir. 2009 yılında ülkemize gelen doğrudan yatırımların 19 milyar dolardan 8 milyar dolar seviyelerine inmesi, esasen ekonomideki yavaşlamaya da örnek. 2009 sonrası süreç ise, ülkemiz için tam bir avantaj yakalama dönemi. Küresel krizden etkilenen ABD ve özellikle Avrupa ekonomisi kaybederken, ülkemize yönelik ciddi bir yatırım akışı başlamıştır. 2015 yılına kadarki süreç içerisinde 19 milyar dolarlara varan doğrudan yatırımları 38 milyar dolarlara varan sıcak para girişleri desteklemiştir. Ekonomimizin ciddi bir ivme kazandığı bir süreç yaşanmıştır.

2013 yılı sonrası dönemde yaşanan FETÖ ve birçok dış müdahale ise herkesin malumudur. Fakat bu konuya farklı bir açıdan daha bakmamız gereken bir süreç geçirdiğimize inanıyorum. 2008 krizi sonrası başlayıp ve 2013'teki durdurma girişimlerine rağmen 2015 sonrasına kadar süren bu refah sürecinde, ekonomideki o para bolluğuyla bugün üzerine daha net yoğunlaştığımız yapısal reformları yapabiliydik. Eğer o dönem bu yapısal reformları yapabilseydik 2018 yılından sonra maruz kaldığımız dış etkenler ekonomimizi bu denli sarsamazdı.

Bu süreci iyi değerlendirebilseydik o dönem küresel ekonomiden daha net ayrışabilirdik diye düşünüyorum. Evet o günkü avantajı çok iyi kullanamadık. Fakat, bugün yine benzer bir sürece gittiğimizi görmemiz gerekiyor. Tıpkı 2008 krizinde olduğu gibi ekonomiler durgunluklarını aşmak için para basıyor, çıkar yol arıyor. Bu krizin 2008'den farkı, krizin kaynağının mortgage değil, pandemi olması. Bir diğer en önemli fark ise, o dönem basılan paralar tüm dünyaya hızla yayılmıştı. Bugün ise pandeminin kapattığı ekonomiler nedeniyle, para akışının hızlanmadığı bir süreç yaşıyoruz.

İşte tam da bu noktada belirtmek isterim ki, pandemi bittiğinde bu para bolluğu tekrar dünyaya yayılacak. Yayıldığı zaman 2008 krizi gibi sadece bize de gelmeyecek. Tüm dünya ekonomilerine yayılacak. İşte o gün rekabet seviyesi güçlü olan ülkeler kazanacak. Demek istediğim o gün geldiğinde kazanan bu sefer Türkiye olsun.

#Enflasyon

#Ekonomi

#Pandemi

PAYLAŞ

16 Mar 2021, Salı

Ekonomi reform paketinin piyasaya etkisi

09 Mar 2021, Salı

Türkiye 2020 yılında nasıl büyüdü?

02 Mar 2021, Salı

Merkez Bankası rezervleri niçin vardır?

ŞAHAP KAVCIOĞLU TÜM YAZILARI

YENİ ŞAFAK MİKRO SİTELER

15 Temmuz

yenisafak.com/15Temmuz

Kudüs : Bir Şehrin Hikayesi

gzt.com/kudus

Yeni Şafak Seçim

yenisafak.com/secim

Yeni Şafak Ramazan

yenisafak.com/ramazan

Yeni Şafak Spor

yenisafak.com/spor

GZT Lokma

gzt.com/lokma

MOBİL UYGULAMALAR

Apple

Android

Windows

Yeni Şafak olarak yayın hayatına başladığımız ilk günden itibaren ülkemizde demokrasinin tüm kurumları ile yerleşmesi, milli irade ve değerlerimizin hakim olması için tüm gücümüzle çalıştık. Bu ülkenin geleceğinin derin sularda boğulup gitmemesi için çaba sarf ettik.

Fırtınalı günlerde sığınılacak bir liman olduk. Bugüne kadar ülkemize yapmış olduğumuz katkıyı bundan sonra da okurlarımızın desteği ile sürdürmeye devam edeceğiz. Her gün Yeni Şafak'la yeni bir umut olacak.

Haberler

Koronavirüs

Türkiye

Dünya

Bilimsel Gelişmeler

Gündem

Darbe Girişimi

Eğitim

Politika

Yerel Haberler

3. Sayfa

Yerel Gündem

Dünya

Ortadoğu

Avrupa

Amerika

Asya

Afrika

Antartika

Okyanusya

Özgün

Özgün haberler

Dini Bilgiler

Yemek Tarifleri

Diyet

Spor

Spor Haberleri

Transfer Haberleri

Beşiktaş Haberleri

Galatasaray Haberleri

Fenerbahçe Haberleri

Trabzonspor Haberleri

Futbol

Basketbol

Motor Sporları

Voleybol

F1

Extreme Sporlar

Golf

Güreş

Atletizm

Su Sporları

Salon Sporları

Uzakdoğu Sporları

Diğer

Ekonomi

Türkiye Ekonomisi

Dünya Ekonomisi

Otomotiv

Emlak

İş Dünyası

Basın İlan

İletişim / Harita

+90 212 467 65 00

Maltepe mah. Fetih cad. No 1/1
Topkapı Zeytinburnu İstanbul Türkiye

bip Bip / +90 530 846 00 00

Facebook

Instagram

Twitter

Google Plus

Pinterest

Youtube

Flipboard

Rss

Copyright 2017 © Yeni Şafak

Gizlilik Politikası

Kullanım Koşulları

Site Map

Medya Kit

Kurumsal

Bilgi Toplumu Hizmetleri

Hat Sanatı

Resimli cuma mesajları YENİ | Anlamlı, dualı, resimli, hadislerle güzel cuma mesajları ve sözleri

↑
YUKARI